

Evropski parlament

Veri Jourovi,
podpredsednici Evropske komisije, komisarki za vrednote in transparentnost;
Thierryju Bretonu,
komisarju za notranji trg;
Iliani Ivanovi,
komisarki za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mladino

Evropska komisija
Rue de la Loi 200
1049 Bruselj
Belgija

Bruselj, 26. oktobra 2023

Spoštovani komisarki in komisar,

Evropska unija se rada ponaša s svojo kulturno in jezikovno raznolikostjo, kar sledi prizadevanjem, da bi bila ta Unija tudi zares združena v raznolikosti. To je eden od temeljev tega evropskega projekta.

V Evropski uniji imamo 24 uradnih jezikov, ki jih je treba spoštovati in varovati. Kot je zapisano v členih 21 in 22 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, je vsakršna diskriminacija na podlagi jezika prepovedana, medtem ko Evropska unija spoštuje kulturno, versko in jezikovno raznolikost.

Prepričana sem, da Evropska unija večjezičnost in načelo nediskriminacije upravičeno postavlja v središče svojih politik in tem načelom sledi tudi v praksi. Medtem tega ne moremo reči za vsa zasebna podjetja, ki delujejo na notranjem trgu in ponujajo storitve po vsej Uniji.

V zadnjih letih je Evropska unija sicer dosegla velik napredek z zakonodajnimi ukrepi, med njimi direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah, na podlagi katere so storitve, ki jih zagotavljajo ponudniki medijskih storitev, bolj dostopne osebam s posebnimi potrebami, avdiovizualna komercialna sporočila pa ne smejo vključevati ali spodbujati kakršnekoli diskriminacije na podlagi spola, rasnega ali etničnega porekla, narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Direktiva tudi zavezuje k temu, da države članice svoja pooblastila izvajajo v skladu s cilji medijske pluralnosti, kulturne in jezikovne raznolikosti, dostopnosti in nediskriminacije.

A dostopnost oziroma omogočanje avdiovizualnih storitev z znakovnim jezikom, podnaslavljanjem ali sinhronizacijo bi moralo veljati ne le za osebe s posebnimi potrebami, pač pa za vso splošno populacijo, ki govori ali razume različne jezike. Hkrati je na načela nediskriminacije treba gledati (tudi) skozi jezikovno lečo in ne smejo biti omejena na komercialno komunikacijo, temveč razširjena na vso avdiovizualno vsebino, ki je ponujena našim državljanom in državljanom v njihovih državah.

Platforme, ki ponujajo videovsebine, zlasti večja podjetja s pretočnimi videovsebinami, kot sta Netflix ali Disney+, ki so registrirana samo v eni od držav članic, s svojimi storitvami pa delujejo po vsej Evropski uniji, pogosto ne upoštevajo jezikovne raznolikosti Unije. Ne zagotavljajo namreč sinhronizacije ali podnaslavljanja svojih vsebin v jezikih vseh držav članic, uradnih jezikih Evropske unije. Na omenjene korporacije sem se neposredno obrnila že pred časom in jih pozvala, naj upoštevajo načela nediskriminacije, popravijo svojo jezikovno politiko ter s tem vsem državljanom in državljanom Evropske unije omogočijo dostopnost vsebin v njihovem maternem jeziku. **Ker kaže, da takšne neformalne zahteve niso dovolj, predlagam, da se to vprašanje reši v okviru pravnega okvira EU z zakonodajnimi ukrepi.** Mar ne gre za hudo diskriminacijo ravno v takšnih primerih, ko imajo nekatere

države članice podnapise v svojem jeziku, druge pa ne – in to preprosto zato, ker je njihov trg manjši oziroma je manj govork in govorcev določenega jezika?

V Evropskem parlamentu smo nedavno potrdili resolucijo o izvajanju revidirane direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, s katero poudarjamo pomen olajšanja dostopnosti (sinhronizacije, podnapisov, zvočnih opisov ipd.) v vseh jezikih ozemlja, kjer se zagotavljajo avdiovizualne medijske storitve. Evropske institucije so v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije zavezane k razvoju evropske razsežnosti v izobraževanju, predvsem s poučevanjem in širjenjem jezikov držav članic, ter imajo dolžnost krepiti, spodbujati in vzdrževati jezikovno raznolikost. To bi se moralo razširiti in se odražati v naših politikah tudi na digitalnem enotnem trgu, pri čemer bi bilo treba določiti jasne obveznosti za platforme, ki ponujajo videovsebine.

Na našem notranjem trgu trenutno prevladujejo neevropski akterji, ki se ne držijo posebnih potreb večjezične Evrope. To vprašanje je zato treba obravnavati v okviru revizije omenjene direktive, in sicer konkretno z dopolnitvijo oziroma dodatnimi obveznostmi za platforme, ki ponujajo videovsebine, glede spoštovanja vseh jezikov Unije in preprečevanja uporabe načela države izvora kot izgovora za izognitev spoštovanju nacionalnih zakonodaj, ki ponudnike medijskih storitev oziroma videovsebin obvezuje k prevajanju s sinhronizacijo ali podnaslavljanjem. Šele z dodatkom takšne jezikovne, zakonodajne obveznosti prevajanja vsebine v zadevne jezike naših držav članic bi povsem izpolnili dolžnost Unije, da krepí, spodbuja in podpira jezikovno raznolikost.

Poleg tega so zakonodajalci v Evropski uniji trenutno delamo na Evropskem aktu o svobodi medijev, ki bo omogočil in spodbujal bolj strukturirano sodelovanje med nacionalnimi regulatorji, da med drugim olajšajo in pospešijo zahteve za izvrševanje obveznosti platform, ki ponujajo videovsebine. To pomeni, da že imamo vzpostavljene ukrepe za usklajevanje in izvrševanje. Edini manjkajoči del pa je prav opisana revizija direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

V Evropski uniji smo združeni v raznolikosti in jeziki, ki jih govorijo naši ljudje, so tisto, kar sestavlja našo skupnost. To je nekaj, kar bi morala vsa podjetja, ki delujejo na našem notranjem enotnem trgu, spoštovati. Zavezana bi morala biti k spoštovanju v pogodbah zapisanih temeljnih pravic.

Zato vas, cenjeni komisarki in komisar, pozivam: izkoristimo to priložnost, da **vsem** Evropejkam in Evropejcem zagotovimo dostojanstvo in spoštovanje, ki si ga zaslužijo, ter preprečimo diskriminacijo tako, da jim **vsem** omogočimo dostopnost do avdiovizualnih vsebin – v njihovem maternem jeziku.

S spoštovanjem,

Irena Joveva
poslanka Evropskega parlamenta

